

ANUNȚURI

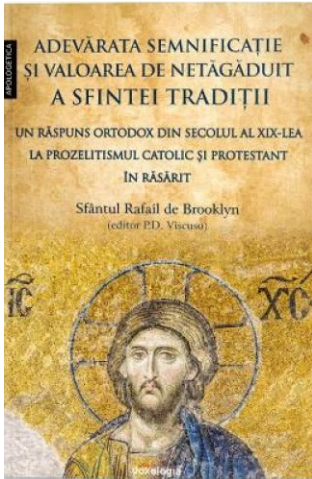
- Săptămâna aceasta s-au început lucrările la **noua fântână**, ce va avea o adâncime de 120 metri și va fi legată de vechea fântână, pentru ca de acolo să putem bea apă mai curată și mai bună.
- **Suntem așteptați la teatru!** Noua generație de actori, crescuți de Gior-giana Elena Popan, ne propun o piesă mai veche, dar într-o interpretare de su-flet. Să mergem cu toții joi, 20 octombrie, la Teatrul de marionete, pentru a-i vedea și încuraja pe tinerii noștri, care joacă în piesa „Așteptarea”. Intrarea este liberă.
- La **cantina socială** pe care frații de la Asociația „Sf. Iosif cel Milostiv”, conduși de Mihai Țepeș, vor să o deschidă cât mai curând posibil, mai sunt câteva lucrări de finalizat. Acestea pot fi gata dacă punem umărul fiecare cât poate. Tel. 0741274368. Cont : RO25BTRLRONCRT0560766101. De la ultima știre de acest fel până acum, s-au montat ușile și geamurile, s-a dat cu lavabil, s-a pus gresie și altele necesare.
- Acum o zi a primit botezul cel de-al doilea copil al Lorenei-Daniela (fiica Mioarei din obște). **David-Marian**, să te întărească Dumnezeu pentru a fi biruitor peste toate greutățile!
- Sâmbăta trecută, la sfârșitul vecerniei, am avut bucuria să fim vizitați pentru scurt timp de conducătorul grupului psaltic Tronos, **arhid. Mihail Bucă**, aflat în Arad pentru un eveniment caritabil.

LIBRĂRIA LOGOS
ne recomandă

Sfântul Rafail de Brooklyn
Adevărata semnificație și valoarea de netăgăduit a Sfintei Tradiții. Un răspuns ortodox din secolul al XIX-lea la prozelitismul catolic și protes-tant în Răsărit

Sfântul Rafail Havavinii (1860-1915), episcop de Brooklyn, a fost martorul prozelitis-mului violent al romano-catolicilor și al cultelor protestante în Răsăritul creștin, aflat sub jugul Imperiului Otoman. De aici și titlul disertației sale teologice. Rafail Havavinii (1860-1915), originar din Damasc (Siria), a fost primul episcop ortodox hirotonit pe pământul Americii de Nord. A fost canonizat în martie 2000, fiind prăznuit pe data de 27 februarie.

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Să stăm bine!
Să stăm cu frică!
Să luăm aminte!

cu noi, cei din Transilvania, acum 300 de ani este de mare folos pentru a ne pune în gardă pentru prezent și pentru viitor. Ca națiune, Biserică, obște și persoane. Profitarea de starea materială grea a oamenilor, de neștiința lor culturală și mai ales religioasă, impunerea cu sila a unui singur adevăr, cel „de stat”, presiunile de tot felul, dezbinarea, încurajarea delațiunii, ruperea de rădăcina solidă a Bisericii, suprimarea în ultimă in- stanță, acestea au fost chipurile în care diavolul a lucrat acum 300 de ani prin oameni împotriva oamenilor și acesta este chipul în care lucrează acum și va lucra în continuare. Lupta e aceeași, mijloacele sunt variațiuni pe aceeași temă: **înșelarea** (cum spunea unul din pă-rinții noștri: dracul ne cântă la ureche melodia lui, doar -doar îl vom asculta) – și aici ne referim și la „scandalurile” din presă care sunt menite să semene îndoiala (cine mai repară în care a fost pusă sămânța bănuielii printr-un articol tendențios?) -, **ru-perea de Biserică în ansamblu sau de biserică din care facem parte ca obște, mijloacele violen-te** (presiuni de tot felul, la lucru, acasă, în mintea noas-

Cel viclean nu este prea creativ în ce privește momelile și lupta împotriva omului. Istoria ca știință a fost lăsată de Dumnezeu în primul rând pentru a lua aminte la aceste curse diavolești. A recunoaște tiparul și a urma ieșirea din labirintul capcanelor pe drumul deja străbă-tut de cei care au ajuns la liman. A știi ce s-a întâmplat

Sf. Nou Mucenic Ioan de Monemvasia

(†21 octombrie 1773)

Fiu de preot grec, rămas orfan de mic, tatăl său fiind ucis de turci, Ioan a fost luat rob împreună cu mama sa. La 15 ani stă hotărât împotriva momelilor (inclusiv trupești) ale stăpânilor săi. Îl chinuie cu foamea pentru a se lepăda de Hristos. Chiar mama lui îi cere să primească, dar să rămână în taină creștin. Nu vrea să facă niciun compro-mis și atunci este ucis.

tră). Dar Dumnezeu a fost cu cei chinuți în tot acel timp, a fost cu oamenii prin oamenii Lui. A fost, este și va fi...

Redăm mai jos câteva punctări ale **PĂRINTELUI DUMITRU STĂNILO-AE** asupra acestei lupte din care cine a rămas cu Hristos a ieșit biruitor.

După ocuparea Transilvaniei de austrieci, la 1687, aceasta trebui să contribuie la cheltuielile îndelungatului război al Austriei cu turcii (1683—1699). Dieta transilvană **a încărcat pe preoții ortodocși români cu dări speciale**, impunându-i ca pe negustori și ca pe laicii mai înstăriți, în vreme ce preoții religiilor recepte, deși aveau sesii și salarii mari de la stat, erau scutiți de orice impozit. Din darea de un milion florini a Transilvaniei, cea mai mare parte o achitau ei.

Acceptată numai din motive de ordin economic, unirea unei părți a ortodocșilor români cu Roma papală n-a fost decât de suprafață. Iezuitul Kapi, căruia i se cerea părerea în această problemă de către cardinalul Colonic, primatul Ungariei, la 1701, scria: «*Căci românului, care n-are aplecare spre această unire și care speră oarecare comoditate materială din simularea unirii cu păstrarea schismei, niciodată nu-i voi crede că va fi cu adevărat unit, oricât s-ar jura că are să fie*».

Dinastia habsburgică din Austria catolică, cotropind Transilvania, a găsit aici o situație religioasă care nu prezenta pentru ea destulă siguranță politică: ungurii, secuii și sașii, care formau cele trei națiuni recunoscute deveniseră calvini, luterani și unitarieni, și reprezentanții lor în Dietă ocupau toate dregătoriile publice. Aceste «statuti» acatolice nu agreau stăpânirea unei Austrie catolice. Odată cu trupele imperiale au venit în Transilvania, în 1687—1688, și iezuiții, în scurtă vreme aceștia au văzut că pe o convertire masivă a protestanților din Transilvania la catolicism nu se putea conta. În această situație «statul catolic» din Transilvania și iezuiții veniți aici au sfătuit curtea imperială să întindă mrejele catolicizării spre marea masă românească a cărei religie nu făcea parte din nici una din cele patru religii recepte, cu drepturi politice.

Printr-un memoriu din septembrie 1697, «statul catolic» ardelean cerea **împăratului să facă un apel către preoții ortodocși români ca**

să îmbrățișeze catolicismul, promițându-le scăparea de povara dărilor și împărtășirea de privilegiile preoților romano-catolici.

Deci nu predica superiorității catolicismului a stat la baza uniaticismului, ci promisiunea unei mai bune stări economice și sociale pentru preoții români. **Uniatismul se dovedește și prin aceasta a fi fost o creație politică.** Catolicismul nu se angaja într-o operă de convertire, pentru că n-avea încredere în succesul ei. S-a ales **calea mai comodă a înșelării** ortodocșilor români și a presiunilor de stat asupra lor. Dar aceasta se va răzbuna prin caracterul inconsistent al uniaticismului.

Odată ce nu s-a găsit necesar să se câștige ortodocșii români cu un nou catehism, nu s-a recurs nici la predicatori, ci **s-a dat chestiunea pe mâna comandantului militar** pentru ca preoții ortodocși care nu se vor lăsa convinși de argumentul privilegiilor, să fie convinși cu argumente militare.

Al doilea interes urmărit de curtea imperială prin trecerea românilor ortodocși în dependența papalității a fost **ruperea lor din legăturile bisericești cu românii din Principate.** Dat fiind că românii constituiau marea majoritate a populației din Transilvania, Casa de Habsburg își dădea seama că o viitoare ridicare culturală și o inevitabilă dezvoltare a conștiinței naționale a acestei populații o vor face să tindă și la a realiza a unității sale politice cu românii din Principate.

Iată ce prevedea un ordin de la 1746: «*este interzis ca valahii să se hirotonească de alți episcopi. Deci protectorii unirii... vor căuta să împiedice pe acești valahi care vor trece în Valahia sau Moldova pentru a primi hirotonii. Pentru mai ușoara executare a acestui lucru, se cere ca Consiliul aulic de război să dea ordine... ca cei ce trec în țări străine pentru a primi hirotonii să fie așteptați la trecători și să fie deținuți și puși la dispoziția statului catolic, până la noi ordine*».

Uniația s-a creat și menținut în Transilvania **și prin silnicia exercitată la început de iezuiți, iar mai târziu de vârfurile clerului unit**, care au trecut în tabăra clerului catolic. E vorba de timpul când Biserica Romano-Catolică avea în privința libertății religioase o doctrină care oferea vârfurilor sale argu-

mente pentru practicarea acestei silnicii cu cea mai liniștită conștiință. Era **doctrina că de libertate are drept să se bucure numai adevărul, adică învățătura catolică.** Eroarea, adică toate celelalte doctrine, n-au dreptul la libertate.

Mănăstirile și monahii din ele au fost principala țintă, ca cei mai tari în credință și având legături permanente cu frații de peste munți. Un ordin din 1761 prevedea: «*Mănăstirile de lemn să fie arse pretutindeni, cele de piatră să se distrugă și să se facă raport Excelenței Sale Generalului atât despre restituirea bisericilor (către uniți) cât și despre demolarea mănăstirilor. Iar dacă cineva s-ar opune în mod temerar prea înaltei porunci regale, să fie pedepsit numaimăde cât cu moartea prin spânzurațoare, sau prin tăierea capului, ca unui care disprețuiesc poruncile regești și tulbură pacea și ordinea publică*».

Într-o plângere a românilor ortodocși ardeleni se spune: «*După aceea s-au sculat popii cei uniți și s-au dus la domni. Și ne-au pârât și au mințit că noi am fost împreună cu dâșii și n-am fost nice vom fi. Și ne-au pus supt birșag și ne-au prins pre noi mai mult decât trei sute de oameni, tot fruntea și noi am feleluit că nu ne vom uni, suntem gata să ne aduceți muierile și copiii să le tăiați capetele, apoi nouă; să știți Măria Voastră bine că omul nu-i slobod cu trupul, dar este cu sufletul. Apoi ne-au slobozit și ne-au pus supt birșag mare, cumplit și încă și supt bătaie*».

Conlucrarea strânsă dintre silnicia catolică și silnicia Imperiului habsburgic s-a accentuat de prin 1699 când guvernul austriac și conducerea Bisericii Romano-Catolice văzând că acțiunea misionarilor iezuiți dependenți de autoritățile ordinului lor, nu poate îndupleca poporul român la uniație, au hotărât înlocuirea lor cu misionari militari. Ar trebui volume pentru descrierea persecuțiilor neîntrerupte suportate de poporul român din Transilvania, pentru voința lui de a rămâne în Biserica Ortodoxă, mai ales de la anul 1701 până la anul 1761.

Restul este istorie. Să stăm bine! Să stăm cu frică! Să luăm aminte!

Educația creștină

De la vorbe la fapte: a fi integru

Integritatea are un rol esențial în învățământ, întrucât cei care lucrează acolo nu sunt puși acolo doar să transmită informații, să evalueze cunoștințele copiilor, ci mai ales să formeze caractere, să modeleze sufletele copiilor, or, acest lucru se poate realiza doar dacă cel care se ocupă de educația copiilor este integru.

Dincolo de cuvinte **copiii** văd exemplul personal al adulților și **învață mult mai mult din ceea ce face adultul decât din ceea ce zice.** Este de dorit ca ceea ce spune adultul să facă în primul rând el, fapt care duce la dorința copiilor de a realiza și ei ceea ce li se transmite.

Chiar dacă uneori nouă, adulților, ni se pare că cei mici nu știu prea multe și îi putem păcăli ușor, ei au totuși un simț dezvoltat dincolo de cuvinte, **văd și înțeleg de multe ori mai mult decât credem noi.** Spre exemplu, ne dorim ca cei mici să petreacă cât mai puțin timp în fața ecranelor însă noi, cei mari, suntem cu ochii mereu în telefoane și de îndată ce sună telefonul lăsăm poate orice activitate deoparte, întrerupem ce ne povesteau copiii și răspundem, fapt ce îi poate face pe copii să creadă că telefonul este mult mai important decât ei, prin urmare dacă astfel se poartă adulții, ei de ce să nu folosească telefoanele, și exemplele în această direcție ar putea continua.

Cuvântul integritate este cuprinzător și este sinonim cu onestitate, corectitudine. O persoană integră este o persoană care nu poate fi coruptă, este o persoană care are coloană vertebrală, are principii sănătoase pe care le urmează și de la care nu poate fi abătut.

Integritatea este o calitate care tre-

buie cultivată încă de la cele mai fragede vârste și de care trebuie să ai mare grijă. În secolul nostru este un curaj tot mai mare să fii integru. Este posibil și se întâmplă frecvent **să fii marginalizat datorită integrității**, deoarece nu mai rezonăm cu persoanele care încalcă cu ușurință principiile moralității, onestității și care, pentru a-și atinge anumite dorințe ori interese, calcă orice în picioare.

Integritatea se câștigă în timp, prin perseverență. Dacă de fiecare dată respectăm cu sfințenie principiile sănătoase și nu facem rabat de la corectitudine, cinste, respect, omenie, cei din jur vor vedea lucrul acesta, iar cei care încearcă să ne facă să mai călcăm strâmb, până la urmă vor renunța și poate ne vor cataloga ca fiind habotnici.

Cu toate acestea, oamenii cu adevărat valoroși, dascăli valoroși sunt mai ales integri. Dacă o persoană, un dascăl, un manager este integru, acesta este automat și bine pregătit din punct de vedere profesional. De ce? Pentru că **nu se poate să fii integru și să mergi la clasă cu lecțiile nepregătite.** A fi integru înseamnă a fi conștiincios, responsabil, iar aceasta implică să ai mare grijă de cei pe care îi îndrumi. **Integritatea te responsabilizează, te face să te documentezi, să îți pese.**

Atâta timp cât a fi dascăl presupune a forma copii, a le transmite informații, **a fi integru presupune a avea dragoste față de copii, față de valori, față de bine, față de frumos.** Pentru a-i câștiga pe copii trebuie să le arăți în primul rând dragoste. Cei mai mult copiii din zilele noastre au acest deficit, nu li se arată dragoste, nu sunt ascultați, nu li se acordă un timp de calitate, fie el și mai puțin. Profesorii

sunt foarte preocupați să își termine materia, să rezolve cât mai multe exerciții, însă uită că dacă îi câștigă pe copii prin dragoste, pot apoi să lucreze mult mai mult cu ei pentru că atunci copiii sunt mult mai deschiși și vor avea o mai mare disponibilitate spre persoana care le arată dragoste și implicit spre materia pe care o predă acel profesor. Copilul trebuie să își aducă aminte cu drag de dascălul său, trebuie să ne facem plăcuți, desigur aceasta nu înseamnă că trebuie să fim niște libertini și să îi lăsăm pe copii să facă orice doresc. Însă copiii să simtă că le ești aproape, că îi iubești, iar aceasta te face să fii responsabil, profesionist.

Nu-i așa că și noi de multe ori am prins dragoste de o anumită materie deoarece ne era drag profesorul care predă acea materie? Prin urmare de ce să nu încercăm în primul rând să ne câștigăm elevii prin dragoste și abia apoi să le predăm, să le comunicăm ceea ce avem de transmis? Pentru că uităm să fim integri și să ne pese cu adevărat și pentru că de prea multe ori mergem la grădiniță sau la școală ca la un servici oarecare, ne pierdem în a face și uităm a dăru.

Iarăși de cele mai multe ori **ne lăsăm influențați:** așa fac toți și ne este teamă să fim altfel sau poate suntem comozi sau poate nu ne batem prea mult capul. Trebuie să îndrăznim să fim altfel. Dacă vom începe noi, vom deveni lumină și pentru ceilalți.

Peste câtva timp copiii cu siguranță vor uita informațiile transmise de dascăl, însă principiile morale vor dăinui mai mult. Să fim noi un exemplu pentru ceilalți și să așteptăm schimbarea doar de la noi!

Adela Bercea

Îndemnuri simple pentru o viață complicată (2)

Continuăm cu partea a doua a programului de viață creștină de zi cu zi, alcătuit de Părintele Thomas Hopko, unul dintre dascălii de seamă ai Ortodoxiei americane.

- Fă-ți lucrarea ta cu sârguință, iar apoi nu te mai gândești la ce ai realizat.
- Fă, mai înainte de toate, lucrurile mai dificile și mai dureroase.
- Înfruntă realitatea.
- Fii recunoscător.
- Fii cu voie bună.
- Trăiește simplu, ascuns, în liniște și în modestie.
- Nu îndrepta niciodată atenția asupra ta.
- Ascultă când cineva îți vorbește.
- Fii cu luare-aminte și atent, întru totul prezent acolo unde te afli.
- Nu gândi și vorbi mai mult decât este nevoie.

- Vorbește cu simplitate, clar, hotărât și direct.
- Respinge imaginația, fantezia, analiza, pretenția de a înțelege lucrurile.
- Respinge cele trupesti și ale poftei de la prima lor apariție.
- Nu te plânge, nu cârți, nu bombăni, nu te văita.
- Nu căuta și nu aștepta milă ori laudă.
- Nu te compara cu nimeni.
- Nu judeca pe nimeni pentru niciun lucru.
- Nu încerca să convingi pe nimeni.
- Nu te apăra și nu te justifică.
- Fii credincios și legat de Dumnezeu, iar nu de oameni.
- Primește criticile cu recunoștință și verifică-le cu atenție.
- Dă sfaturi doar dacă îți sunt ceru-

- te sau când este de datoria ta să o faci.
- Nu fă altora ceea ce pot sau trebuie să facă ei înșiși.
- Fă-ți un program zilnic de activități, evitând toanele și mofturile.
- Fii milostiv cu tine și cu ceilalți.
- Să nu aștepti nimic altceva decât a fi ispitit cu putere, până la ultima ta răsuflare.
- Concentrează-te doar asupra lui Dumnezeu și asupra luminii, iar niciodată asupra întunericului, ispitelor și păcatului.
- Primește cu liniște a fi judecat tu și faptele tale, cu mila lui Dumnezeu.
- Când cazi, ridică-te imediat și ia-o de la capăt.
- Cere ajutor când ai nevoie, fără teamă ori rușine.

Părintele Paisie Olaru

(†18 octombrie 1990)

Rugăciune neîncetată, la care se adăugau privegherea neconținută, postul și înfrânarea, toate acestea împletite cu dragostea, smerenia și blândețea desăvârșită - unul din cei mai mari duhovnici ai noștri.

„Lumea este plină de vorbe, dar **puțini sunt care pun poruncile Evangheliei în practică**. Prind foarte bine și cuvântul duhovnicesc, sfatul, muștrarea, îndemnul, predica, cărțile bune. Dar de la cuvinte trebuie să trecem și la fapte, că după faptele tale te voi judeca zice Domnul.”

Sfinți din vremurile de pe urmă

Gherontissa Teofana - mama Starețului Efrem Filotheitul -

Gherontissa Teofana, pe numele său de mireană Victoria Moraitis, a fost mama părintelui Efrem Filotheitul (unul dintre ucenicii iubiți ai Sfântului Iosif Isihastul). Ea și-a petrecut ultimii ani din viață la Mănăstirea Sf. Arhanghel Mihail din insula Thassos, un metoc al mănăstirii athonite Filotheu, până la trecerea ei în Domnul, la anul 1986.

Deși a trăit mulți ani în lume, a avut trei fii, dintre care unul a devenit călugăr athonit și un stareț cu mare înțelepciune, gherontissa Teofana a ajuns la mari înălțimi duhovnicești, reușind să combine în mod armonios maternitatea cu, ulterior, chemarea monahală. Avea cu adevărat o dragoste de mamă pentru toți oamenii. Era o persoană severă, dar strictețea ei izvoră din dragoste. Era, înainte de toate, **severă cu ea însăși** și apoi cu sufletele care din mila Domnului îi fuseseră încredințate în grijă.

Și soțul Victoriei, Dimitrie Moraitis, era un om credincios. Mergea la biserică, dar nu avea același zel ca soția sa. Cu toate acestea, Victoria nu a întâmpinat niciodată dificultăți pe calea vieții duhovnicești din partea lui.

Victoria și soțul ei, Dimitrie, au avut patru copii: Elena, care a murit la o vârstă fragedă, Nicolae, Ioan (viitorul stareț Efrem) și Christos. Încă de la început, Victoria a știut că unul dintre copiii ei avea să devină călugăr. A primit înștiințare de la Domnul în două rânduri în acest sens. Așadar, după nașterea celui de-al treilea copil - starețul Efrem -, în primele patruzeci de zile, pe când se afla între vis și realitate, a auzit o voce: „Victoria, vino și privește-ți fiul, un stareț venit din Sfântul Munte”. S-a gândit uimită:

„Cum poate să fie aceasta? Abia i-am dat naștere. Când a avut vreme să ajungă călugăr?” Cu toate acestea a ieșit și l-a văzut pe copilul ei de-abia născut sub înfățișarea unui ieromonah în veșminte de stareț, împodobite cu aur și flori.

Știind că Ioan avea să urmeze

calea monahală, Victoria a fost foarte strictă cu el. Era totuși o mamă iubitoare. Fratele cel mare, Nicolae, își amintește că le cerea copiilor să îi respecte întocmai indicațiile: **„Nu cu jumătăți de măsură, ci exact așa cum v-am cerut!”**.

Când Ioan a împlinit 19 ani și a primit binecuvântarea de la duhovnicul familiei să plece în Sfântul Munte, mama sa l-a ajutat să își pregătească călătoria în taină, deoarece tatăl său nu era de acord sub niciun chip și a încercat de multe ori să îl oprească. Mai apoi Ioan a devenit ucenicul Părintelui Iosif Isihastul, care l-a tuns în monahism în 1948, dându-i numele Efrem.

În 1962, cu binecuvântarea sta-

rețului Efrem, s-a cumpărat un teren în Portaria ca să construiască acolo o mănăstire, iar în 1962 starețul a tuns-o în monahism pe cea dintâi maică, propria sa mamă, Victoria, care a primit numele Teofana, și pe prietena acesteia, care a fost numită Matrona. Părintele Efrem a ales numele mamei sale după cel al împărătesei Teofana, soția împăratului Leon cel Înțelept. Starețul avea mare evlavie la ea. Așadar, gherontissa Teofana a devenit cea dintâi și cea mai bună dintre ucenicele fiului său. După spusele maicilor, avea **ascultare adevărată și rugăciunea neîncetată**, de aceea avea și numeroase ispite.

Când gherontissa a împlinit 92 de ani (pe 20 decembrie 1983), a avut un atac și a paralizat. Până în ziua precedentă atacului a fost pe picioarele ei, îngrijindu-se singură și ajutând în bucătărie, gătind pentru obște și învățându-le pe surorile mai tinere să facă prescuri și alte treburile gospodărești. Doi ani mai târziu a trecut la Domnul, moartea ei fiind lină, fără tulburare.

Când sicriul gherontissei Teofana a ieșit pe poarta mănăstirii, oile au ieșit din țarc și au venit către sicriu, iar un stol de turturele a venit de nicăieri, a zburat deasupra sicriului și a dispărut în înălțimi.

În mănăstirile din Grecia se păstrează încă tradiția ca, după ce trec trei ani de la moartea persoanei, osemintele să fie așezate într-un osuar. Când s-a deschis sicriul gherontissei Teofana, oasele ei aveau o culoare asemănătoare chihlimbarului și răspândeau o mireasmă îmbietoare, astfel încât toți și-au dat seama că sufletul ei s-a mântuit.

G.R.

Mărturisitorii

Părintele Evghenie

cel cu dulama de smerenie

Cine din cei de azi a auzit de **PĂRINTELE EVGHENIE HULEA**? Poate nimeni, și nici nu am fi auzit, dacă nu era un părinte Roman Braga (unul dintre studenții care s-au hrănit din dulceața rugăciunii Rugului Aprins postbelic), care să-l fi cunoscut și să ni-l fi făcut cunoscut și nouă în anii de după prigoana comunistă.

Când am început să citesc mărturia părintelui Roman Braga, m-a atins o adiere ușoară...

Un părinte spunea cândva că era credincios din copilărie, și-a luat o soție la fel și era pe drumul Bisericii, dar abia în ziua în care a citit viața Sfântului Nectarie și-a dat seama că nu e creștin cu adevărat. A mers la soția sa și i-a spus: *Noi nu suntem creștini! Uite, am aflat un creștin adevărat!*

La fel aş putea spune și eu, după primele cuvinte citite despre părintele *Evghenie*. Însuși numele său sună a *smerenie*... E ca din Pateric. Iată o primă mărturie a părintelui Roman despre el:

„Ce m-a impresionat la el a fost iertarea, duhul iertării. Omul acesta era chinuit pentru că era călugăr. Îl puneau prin noroaie să meargă ca broasca. Nu vă puteți închipui inventivitatea cruzimii! Își băteau joc toți gardienii de el, toți ofițerii; după ce îl cărau murdar de noroi ca porc, el zâmbea: «Dumnezeu să vă binecuvânteze, copii!». Copii erau pentru el! Toți tiranii aceia, toți cri-

minalii aceia, erau niște copii pentru el! **Seninătatea, liniștea nu-i era niciodată tulburată.** Suferea toate cu atâta resemnare. **Fără nici un gând de răzbunare.** Când începeam noi să vorbim despre ei ca despre niște monștri ce erau, el zicea: «Ia lăsați, hai să ne rugăm mai bine, să spunem un psalm».”

Au rămas cuvintele lui - pecete pusă peste inimile colegilor de suferință din închisori... „**Dumnezeu ne cheamă să trăim alături de El, să trăim pentru El**”... și încă... „Spune-ți rugăciunile, Doamne Iisuse Hristoase, taie-ți voia și te mântuiești”...

Om simplu, câteva clase terminate. Clasa Duhului însă deasupra tuturor. Știa pe de rost Scara Sfântului Ioan. Știa pe de rost? Trăia... Mîntea îi era ocupată numai cu rugăciunea... Simplu, fără cuvinte meșteșugite, doar cele știute pe de rost, dar trăite. *Paraclisul* trăit, cuvânt de cuvânt... Pravila de dimineață și de seară trăită, cuvânt de cuvânt...

Și iar câteva trăsături de portret ale părintelui Roman...

„Avea omul acela o **delicatețe** și o **discreție**, pe care nu v-o pot descrie. Nu era decât cu școala primară, dar simplitatea lui avea adâncimi necunoscute celor cu știință universitară. Exista o finețe și un raționament duhovnicesc în tot ce grăia de îi uimea pe toți intelectualii

din jurul lui. El nu vorbea cuvinte mărețe; era ceva însă în persoana lui care atrăgea. Spunea două cuvinte simple, dar te hrănea. Și ce a făcut el pentru preoții catolici uniți în închisoare, eu nu am putut face cu toate certurile mele, începând cu Filioque, purgatoriu și tot ce învățasem la Teologie. Părintele Hulea nu spunea nici un cuvânt la toate acestea. Și preoții aceia se duceau la el pentru două trei cuvinte simple de țaran; că el vorbea ca un țaran român. Dar el **avea acea finețe pe care i-o dăduse Duhul**, care lucra ca un magnet ce ne atrăgea.”

După închisoare nu l-au mai lăsat să-și poarte haina de monah. Stătea în strană smerit, îmbrăcat în liniște. A murit repede, după doi ani... Și chipul său a stat ascuns până după Revoluție. L-au dezgropat monahii vrânceni și i-au pus haina preotească pe care nu avusese voie să o mai poarte. Și crucea pe care o ținea mereu la inimă, ca în singura fotografie rămasă.

Și s-a adâncit mai mult părintele Evghenie în odihnă smerită...

E.G.

Din minunile icoanei

Axion Estin

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Axion Estin”, aflată de secole la biserica Protaton din capitala Muntelui Athos, a lucrat mereu în viețile oamenilor, din Sf. Munte și din alte părți. Căci monahii de acolo au obiceiul de a dăruii copii ale acestei icoane diferitelor biserici și mănăstiri din întreaga lume.

Iată trei minuni petrecute cu reproducerea acestei icoane în ultima sută de ani.

După primul război mondial, turcii au prigonit mult pe grecii rămași în Asia Mică. Într-una din dăți, ostașii otomani au intrat într-un sat cu gândul să-i omoare pe greci. Însă unul dintre ei a ieșit înaintea lor cu o icoană mare a Maicii Domnului. Era o copie a icoanei Axion Estin. Comandantul turc a scos sabia cu gândul să o spintece și apoi să o arunce în foc. Însă oricât a încercat

să taie în două icoana, nu a reușit, iar când s-a uitat spre icoană, a văzut că Maica Domnului îi zâmbea. Atunci a strigat, că Ortodoxia este credința cea adevărată.

O femeie dintr-un sat din Grecia s-a îmbolnăvit foarte tare, iar medicii nu i-au mai dat nicio șansă de a trăi. Ea însă și-a pus nădejdea în Născătoarea de Dumnezeu și a strigat către ajutorul ei, la icoana Axion Estin de la mănăstirea de lângă sat. Minunea s-a întâmplat, femeia s-a făcut bine.

De bucurie, a făgăduit că va duce la icoană două brățări de aur. Însă timpul trecea și femeia nu reușea nicidecum să meargă la mănăstire. Ținea brățările lângă icoanele ei de acasă.

Însă, într-o zi a observat că brățările dispăruseră. Nu mult după aceea, ea a reușit să meargă la mănăstire, dar

s-a gândit că o să dea niște bani în locul brățărilor. Ajunsă la mănăstire, femeia a văzut că deja brățările ei erau la icoana făcătoare de minuni. Astfel s-a văzut cum Maica Domnului ajută pe cei care vor să-și țină făgăduințele față de ea.

În Anglia, într-un orașel universitar este o copie a icoanei Axion Estin la biserica de acolo. La o slujbă, de curând, credincioșii au văzut ieșind din icoană o lumină puternică și neobișnuită, care a rămas în biserică mai multe ore. Semăna cu lumina albăstruie ce iese din Sf. Mormânt în Sâmbăta Mare. Auzind de minune, oameni de știință de la universitatea din oraș au venit să vadă ce se întâmplă și au mărturisit apoi cu toții că lumina nu este din lumea aceasta, ci are o înfățișare supranaturală.

Lacrimile

*Odată istovit de-albastrul prea senin
al primăverii,
cu suflet de copil întâiul om
căzu cu fața-n pulberea pământului:
„Stăpâne, ia-mi vederea,
ori dacă-ți stă-n puțință împăienjenește-mi ochii
c-un giulgiu,
să nu mai văd
nici flori, nici cer, nici zâmbetele Evei și nici nori,
căci vezi – lumina lor mă doare”.*

*Și-atuncea Milostivul într-o clipă de-ndurare
îi dete – lacrimile.*

LUCIAN BLAGA